

HUSUSİ HUKUK
YARGITAY KARARLARI

GAYRİMENKULÜ TAHLİYE TAAHHÜDÜ — İCRA
TAKİBİNİN DURDURULMASI

Özü : 6570 sayılı gayrimenkul kiralari hakkındaki kanununun 7 nci maddesinin (A) bendine müsteniden verilmiş olup neterlikçe re'sen tanzim veya tarih ve imzası tasdik edilmemiş olan veyahut ilkrar edilmeyen tahliye taahhüdünü havi vesikalarla, yine aynı mahiyetteki kira mukavelenamelerindeki imzaların itiraz üzerine inkarları halinde icra takibinin durdurularak alacaklı mahkemeye müracaatta muhtar olmak üzere - refi talebinin reddine karar verilmesi lâzım gelir.

Gayrimenkul kiralarına dair 6570 sayılı Kanun. 7-A.

6570 sayılı kanunun 7 nci maddesinin A bendi hükmüne göre kiracı tarafından gayrimenkulün tahliye edileceği yazı ile bildirilmiş olmasına rağmen tahliye edilmezse icra dairesine müracaatla tahliye istenebileceği kabul edilmiş olup bu maddeye müsteniden yapılan icra takibi üzerine kiracı tarafından itiraz ile yazılı vesikadaki imza inkar edildiği ve icra hâkimliğince İcra ve İflâs Kanunununun 68 inci maddesine tevfiikan tatbikat yapılarak imzanın müstecire aidiyeti anlaşıldığı takdirde itiraz muvakkaten ref edilip b ukarar kesinleştikten sonra tahliye muamelesine tevessül edilmek lâzım geleceği evveldenberi İcra ve İflâs Dairesinin takarrur etmiş içtihadı iken bu kere mezkûr içtihadı muhalif olarak yeni bir içtihad tebellür eylemiş ve bu gibi tasdiksiz vesikalardaki imzaların inkârı halinde icranın durdurulması ve işin mahkemeye havalesi lâzım geleceği mütalâasına varılmış olduğundan her iki içtihad arasındaki açık mübâyenet gözönünde tutularak keyfiyet yüksek içtihadı birleştirme kuruluna arzedilmiş olmakla bu hususta yüksek heyet tarafından yapılan müzakere sonunda aşağıdaki karar ittihaz olunmuştur.

İcra ve İflâs Kanununun 68 inci maddesinde İcra Hâkimliğine verilen imza tatbiki salâhiyeti münhasıran para borcuna taallûk edip bunun hariçinde kalan ve akdi tazammun eden taahhütname ve mukavelename gibi vesikalardaki imzaların tatbikına merciin salâhiyeti yoktur. Mezkûr maddedeki salâhiyet mevziine münhasırdır. İcra hâkiminin mahdud olan bu salâhiyetini diğer hususlara kıyas suretiyle teşmile kanunun metin ve ruhu müsait değildir.

Gerek 6570 sayılı kanunun 7 nci maddesinin A bendine müsteniden verilmiş olan tahliye taahhüdünü mutazammın tasdiksiz vesikalar gerekse noterden tasdik edilmemiş olan kira mukavelenamelerindeki imza itiraz vukuunda inkâr edildiği takdirde İcra ve İflâs Kanununun 272 ve mütaakıp maddelerdeki ahkâm dairesinde ihtilâfın halli gerekmektedir. Zikri geçen maddeler bu gibi hallerde yapılacak muameleleri açık olarak göstermiştir. 275 inci maddede aynen şöyle denilmektedir. «Tahliye talebi noterlikçe resen tanzim veya tarih ve imzası tasdik edilmiş yahut ikrar olunmuş bir mukaveleye müstenit olup da kiracı kiranın yenilendiğine veya uzatıldığına dair aynı kuvvet ve mahiyette bir vesika gösteremezse itiraz ref olunur. Aksi takdirde refi talebi reddolunur» maddenin son fıkrasında ise kiralayanın umumî hükümler dairesinde mahkemeye müracaat hakkının mahfuz olduğu zikredilmektedir. Bu maddede gerçi kira mukavelenamesinden bahsedilmekte ise de tahliye talebine karşı alacaklı itirazın refini isteyebilmek için nasıl ki noterden re'sen tanzim veya tarih ve imzası tasdik edilmiş veyahut ikrar olunmuş bir mukavele ibrazına mecbur ise 6570 sayılı kanuna tevfikân tahliye talebinde bulunabilmek için de ibraz edilecek vesikanın aynı kuvvette olması şarttır. Çünkü her iki talep de neticede tahliyeye müncer olmaktadır.

Sözü geçen 6570 sayılı kanunun 7 nci maddesinin A bendi hükmünün kemaliyle tatbik edilebilmesi için vazı kanun tarafından hususî surette verilmiş olan bu yetkinin tetkik merciine umumî hükümler dairesinde tatbiki lâzımgeleceği mütalâası ileri sürülmüş ise de istihkak dâvalarının rüyetinde olduğu gibi burada da umumî hükümlerin tatbik olunacağına dair kanunda sarahat mevcut olmadığından bu mütalâa kabule şayan görülmemiştir.

Binaenaleyh; 6570 sayılı kanunun 7 nci maddesinin A bendine tevfikân verilmiş olup Noterlikçe re'sen tanzim veya tarih ve imzası tasdik edilmemiş olan veyahut ikrar edilmeyen tahliye taahhüdünü havi vesikalarla yine aynı mahiyetteki kira mukavelenamelerindeki imzaların itiraz üzerine inkârları halinde takip durdurularak alacaklı mahkemeye müracaatta muhtar olmak üzere refi talebinin reddine karar verilmek lâzım geldiğine ve İcra ve İflâs Dairesinin son içtihadının doğru olduğuna üçte iki ekseriyetle 4/12/1957 tarihinde karar verildi.

GAYRİMENKULÜN BOŞALTILMASI — BORÇLUNUN
İTİRAZ — İCRA — BOŞALTMA EMRİ

Özü : İcra ve İflâs Kanununun 269 uncu maddesine tevfikân borçlunun itirazı ref edilip gayrimenkulün tahliyesine karar verildikten sonra borçluya ayrıca tahliye emri tebliğine lüzum kalmadan icra memuru tahliye muamelesine tevessül edebilir.

İcra ve İflâs Kanununun 135, 272 nci maddeleri ile 6570 sayılı Kira Kanununun 7 nci maddesinin (A) bendine tevfikân vâkı olacak tahliye taleplerinde borçluya 15 günlük tahliye emri gönderilmesi kanun hükmü iktizasından ise de, İcra ve İflâs Kanununun 269 uncu maddesi uyarınca itiraz refedildikten sonra gayrimenkulün tahliyesi için borçluya 7 günlük tahliye emri gönderilmek lâzım gelmiyeceği hakkındaki İcra ve İflâs Dairesinin 7/3/1957 tarihli kararına mübâyin olarak yeni bir içtihad tebellür etmiş ve bu gibi hallerde tahliye emri gönderilmesi lüzumu ileri sürülmüş ve her iki içtihadın tevhibi için keyfiyet yüksek içtihadı birleştirme kuruluna arz edilmiş olmakla yapılan mszakere sonunda aşağıdaki karar verilmiştir.

İcra ve İflâs Kanununun 269 uncu maddesine tevfikân yapılan takip ilâmsız takip usulüne tabidir. Bu itibarla tetkik mercii tarafından verilen kararda ilâm mahiyetinde olmayıp nihayet takip hukukuna mütaallik bir karar olduğundan ilâmların icrasına mahsus olan usulün burada tatbiki bahis mevzuu olamaz, kaldı ki mezkûr maddeye istinaden borçluya gönderilen ihtarlı ödeme emrinde 7 günlük itiraz müddeti verilmiş olduğu gibi kira bedelinin tediyesi için de 30 günlük mehil verilmektedir. Borçlu bu mehile riayet etmezse gayrimenkulden çıkarılacağını daha evvelden öğrenmiş bulunmaktadır. Bu sebeple kendisine tekrar bir mehil verilmesi muameleyi uzatmaktan ve alacaklıyı zarara sokmaktan başka bir şey ifade etmez. Bununla beraber borçlu kararı temyiz edip de üç aylık kira karşılığını vezneye yatırdığı takdirde «Yalnız 6570 numaralı Kira Kanununa tabi olan gayrimenkullere mahsus olmak üzere» İcra ve İflâs K. nun 36 nci maddesi kıyas suretiyle ve içtihaden tatbik edilerek takip durdurulmaktadır.

Bu suretle borçlunun haberi olmadan gayrimenkulden tahliyesi cihetine gidileceği de varidi hatır olamaz. Zaten 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 269 uncu maddesinde tahliyenin sulh mahkemesinden isteneceği yazılı olduğu halde surf icra usulünde sürat mültezem olduğundan dolayı 3890 sayılı kanunla bu madde tadil edilerek tahliye kararlarının tetkik mercüinden isteneceği tasrih edilmiştir.

Binaenaleyh; İcra ve İflâs Kanununun 269 uncu maddesine tevfi-kan borçlunun itirazı refedilip gayrimenkulün tahliyesine karar verildikten sonra borçluya ayrıca tahliye emri tebliğ edilmeksizin İcra Memuru tarafından tahliye muamelesine tevessül olunmak lâzımgeleneğine ve İcra ve İflâs Dairesinin eski içtihadının doğru olduğuna karar verildi.

Y. İç. Birleştirme H. G. K. 4/12/1957, E. 60. K. 25.

BORÇLUNUN MAL BEYANI — ALACAKLI — ZARARI İSBAT — GEREKMEMESİ

Özü : İcra ve İflâs Kanununun muaddel 337 nci maddesine göre müddetinde mazereti olmaksızın beyanda bulunmayan borçlular hakkında Cezai takibat yapılabilmesi için alacaklının bu yüzden zarar gördüğünü isbat mecburiyeti yoktur.

İcra ve İflâs K. m. 337.

2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununun 337 nci maddesinde mazereti olmaksızın müddeti içinde mal beyanında bulunmayan borçluların icra dairesinin vereceği müzekkere üzerine tetkik mercii tarafından bir aya kadar hafif hapis cezasıyla mahkûm edileceği tasrih edilmiş ve 1940 senesinde 3890 sayılı kanunla bu madde tadil edilerek «Müddeti içinde beyanda bulunmak üzere mazereti olmaksızın icra dairesine gelmiyen veya yazı ile beyanda bulunmayan borçlular bu yüzden zarar gören alacaklının şikâyeti üzerine tetkik mercii tarafından bir aya kadar hafif hapis veya beş liradan 200 liraya kadar hafif para cezasına mahkûm edileceği» şeklini almıştır. Maddenin bu son şekline göre borçlu hakkında ceza takibi yapılabilmek için alacaklının şikâyette bulunması şarttır. Ancak maddede «bu yüzden zarar gören alacaklı» kaydı bulunduğuna göre şikâyet eden alacaklının «borçlu iddia ettiği surette» zarar gördüğünü isbat mecburiyeti bulunup bulunmadığı hususunda İcra ve İflâs Dairesinin eski ve yeni içtihatları arasında ihtilâf husule gelmiş ve eski içtihat uyarınca borçlu hakkında cezai takibat için alacaklının mutlak surette şikâyeti kâfi olduğu halde yeni içtihadı göre suçun tekevvünü için alacaklının zarar görmesi şartlı kabul edilmiştir.

İki içtihat arasında açık mübâyenet mevcut olduğundan keyfiyet içtihadı birleştirme hukuk kısmı umumî heyetine sevk edilmiş olmakla Başmüddeiumuminin huzuriyle yapılan müzakere sonunda aşağıdaki karar verilmiştir.

İcra ve İflâs Kanununun muaddel 337 nci maddesindeki «Bu yüzden zarar gören alacaklının» tabiri ihtirazi bir kayıt olmayıp vukui bir kayıt-

tır. Zira borçlunun müddeti içinde beyanda bulunmamasından dolayı alacaklının zarar göreceği tabiatıyla mefruzdur. Zarar görmek alacaklıya merbut bir vasıftır. Kanununun metin ve ruhundan bu mânâ çıktığı gibi esbabı mucibe lâyihalarında da buna muhalif bir mütalâaya rastlanmamıştır. Cezaya taallük eden maddelerin heyeti umumiyesi nazara alınır-sa bu kaydı ayrıca mânalandırmağa imkân görülmemektedir. Bu itibarla (Zarar görmek) suçun unsuru sayılamaz. Borçlunun yapılan tebliğ üzerine müddetinde mazereti olmaksızın beyanda bulunmaması halinde suç tekev-vün eder. Başka bir husus aramağa mahal yoktur.

Prensip itibariyle İcra ve İflâs Kanununa vazolunan cezaî hüküm-ler; borçluyu kanun emirlerine karşı itaate mecbur etmek ve dolayısıyla alacaklının hakkını kolayca istihsal eylemek için bir nevi müeyyededen ibarettir. Bunlar şekli suç mahiyetindedirler. Nitekim mezkûr kanunun 354 üncü maddesi mucibince borç ifa edilirse dâva ve bütün neticeleriyle beraber ceza düşmektedir.

«Zarar görme» kaydının suç unsuru olduğuna dair ileri sürülen mütalâalar ekseriyetin düşüncesine uygun görülmemiştir.

Binaenaleyh; İcra ve İflâs Kanununun muaddel 337 nci maddesi uya-rınca müddetinde mazereti olmaksızın beyanda bulunmayan borçlular hakkında cezaî takibat için alacaklının bu yüzden zarar gördüğünün isbatı mecburiyeti olmadığına ve İcra ve İflâs Dairesinin eski içtihadının doğru olduğuna 11/12/1957 tarihinde ikinci müzakere sonunda mutlak ekseriyet-le karar verildi.

Y. İç. Birleştirme H. G. K. E. 16, K. 28.

MÜLKİYET HAKKI — KULLANILMASI

Özü : Dâvacının dâvalı evine bakan benceresi önüne dâvalı tarafından kendi gayrimenkulü içinde tahta perde çekmesi mülkü üzerindeki tasarruf serbestisi icabından olup bu kabil tasarrufların halden suiistimali olarak tavsifi caiz değildir.

M. K. 2. 3. 618.,

Dâva : Evinin batı tarafındaki odasının bir penceresinin önüne dâva-lının tahta perde yapmak suretiyle odasını hava ve ziyadan mahrum bıraktığından bahsiyle perdenin kaldırılması suretiyle vaki müdahalenin önlen-mesine karar verilmesi istenilmiştir.

Hüküm : Dâvalının dâvacının penceresini kapatmak gayesiyle pence-renin önüne ve kendi mülküne tahta perde çektiği anlaşıldığından ve sırf

gayrın ızrarını temin gayesiyle dâvalının bu şekilde ki tasarrufu hakkın su'üstimali mahiyetinde olduğundan tahta perdenin kaldırılmasına dair verilen hüküm Temyiz Mahkemesi Beşinci Hukuk Dairesince : Dâvacının dâvalı evine bakan penceresi önüne dâvalı tarafından kendi gayrimenkulü içinde tahta perde çekilmesi mülkü üzerindeki tasarruf serbestisi icabından olduğu halde dâvalının mülkiyet hakkını su'üstimal ettiğinden bahsile sökülüp kaldırılmasına karar verilmesi yolsuz olduğu beyaniyle bozularak mahalline iade edilmekle yeniden yapılan muhakeme neticesinde bazı sebep ve düşüncelerle eski hükümde ısrara karar verilmiştir.

Dâvalının kendi mülkü üzerine tahta perde dikmesi mülkiyet hakkının verdiği tasarruf serbestisi icabındandır. Bu kabil tasarrufların hakkın su'üstimali olarak tavsifi caiz değildir. Varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşünce ile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz olduğundan son hükmün dahi bozulmasına 22/1/1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. 5/3, 3).

TERK SEBEBİYLE BOŞANMA — İHTAR

Özü : Kadının mücerred ihtar müddetini kesmek veya ihtarın semeresiz kalmasını temin etmek maksadiyle kocası evine gidip gitmediğinin ve kocası evini ikinci defa hangi sebeplerle terk ettiğinin araştırılması gerekir.

M. K. 132.

Dâvalı kadının, ihtar dâvasının neticelenmesi üzerine kocası evine gelip bir kaçgün sonra ayrıldığı dosya mündericatından anlaşıldığına göre varit olan özel daire bozma ilâmına uyularak kadının mücerred ihtar müddetini kesmek veya ihtarın semeresiz kalmasını temin etmek maksadiyle kocası evine gidip gitmediği ve kocası evini ikinci defa hangi sebeplerle terkettiği araştırılmak lâzım gelirken aksine yazılı düşünce ile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz olduğundan son hükmün dahi bozulmasına 18/12/1957 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. 2/65, 63).

VELÂYET — ÇOCUĞUN DİNİ TERBİYESİ

Özü : Yekdiğerinden ayrı yaşayan ana ve baba çocuklarına verecekleri dini terbiye hususunda ihtilâfa düşerlerse babanın reyinin tercihi gerekir.

M. K. 263, 266, 312.

Reşat Yazgüneç vekili avukat Fikret Canlı ile dâvalı Mari Erber vekili avukat Nuri Türkmenoğlu arasında mütehaddis tevdi velâyet dâvasının yapılan muhakemesi sonunda : Dâvacı ile dâvalı Marinin bir müddet nikâhsız olarak bir arada bulunmalarından dünyaya gelen ve dâvacı tarafından evlât olarak tanınan v ehalen Annesi yanında bulunan Aysel adlı çocuğun velâyetinin ilk tahsilini ve en geç 15 yaşını ikmal edinceye kadar Anaya ve bundan sonra babaya tevdiine ve ilâmında belirtildiği üzere çocuklarıyla ana, babasının şahsî münasebetlerinin tesisine mütedair İstanbul asliye birinci hukuk mahkemesinden sâdir olan 24/10/1956 tarih ve 1037/1111 sayılı hükmün temyiz tetkiki taraflar canibinden talebedilmesine mebni temyiz mahkemesi ikinci hukuk dairesince; temyiz olunan hükmün gerekçelerine göre karının yerinde görülmeyen temyiz itirazlarının reddine; Babanın temyizine gelince : Ana ve babanın ayrı dinlerde bulunduğu anlaşılmaktadır. Baba da kendi dininin çocuğa telkinini istemektedir. Şahitler karının çocuğunu kiliseye götürdüğünü ve ismini dahi tebdil ettiğini söylemişlerdir. Medenî Kanununun 312 inci maddesi mucibince çocuk babasının tabiiyetini ve ismini alır. Ana ve babanın ayrı olması halinde din terbiyesinde ihtilâf hasıl olduğu takdirde çocuk da reşit bulunmadığı cihetle babanın reyinin müreccih olduğunun kabulü icabeder. Annenin çocuğunun babasının dinine ait terbiyeyi veremediği de tesbit olunmuştur. 13 yaşına kadar çocuğa yapılacak telkin bilâhare babasının vereceği terbiye ve telkine mâni olur. Çocuğun babası tarafından bakılmıyacağı da tesbit olunmamıştır. Çocuğuna baktırmağa kadir olan babanın sekiz yaşına varmış bulunan çocuğuna muhalif din telkinatı yapan kimseden çocuğunu almağa hakkı vardır. Velâyet hakkının kocaya bu vaziyette tanınması ve annesiyle münasebetlerinin ona göre tanzimi lâzım gelir. Bu husus gözönünde tutulmadan yazılı şekilde karar ittihazı yolsuz olduğu beyaniyle bozulmasına karar verilip mahalline iade kılınmakla; yeniden cereyan eden muhakeme neticesinde, bazı sebep ve mütalâalarla evvelki hükümde ısrara karar verilmiştir.

Temyiz Kararı : icabı görüşülüp düşünüldü.

Yekdiğerinden ayrı yaşıyan ana babanın çocuklarına verecekleri dinî terbiye mevzuunda hasıl olan ihtilâfın hallinde babanın reyinin tercihi lüzumuna işaret eden ve varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak iktiza ederken aksine yazı düşünce ile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz olduğundan son hükmün dahi bozulmasına 18/12/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

İŞTİRAK NAFAKASI

Özü : Annenin nafakaya iştirak ettirilmesi için gelir sahibi olduğu veya ictimai durumuna nazaran mütat veçhile çalışmağa muktedir bulunduğunun tesbiti gerekir.

M. K. 315.

Mahkemece tarafların boşanmalarına karar verilmesi üzerine velâyeti dâvalı anneye tevdi kılınan çocuklara iştirak nafakası takdir olunmuştur. Medenî kanunun 315 inci maddesi hükmü dışında çocuklara tarafların malî ve ictimai durumlarına gelirlerine göre nasibedar olmaları iktiza eden miktarda nafakaya hükmedilmek, annenin nafakaya iştirak ettirilmesi için de gelir sahibi olduğu veya ictimai durumuna nazaran mütat veçhile çalışmağa muktedir bulunduğu esaslı surette tesbit edilmek icabeder. Şahitlerin ve bilirkişinin beyanları ise bu mevzuları aydınlatacak kifayette değildir. Bu noktalara işaret eden ve varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşüncelerle evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz olduğundan son hükmün dahi bozulmasına 27/11/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 2/61, 7).

TAPU HADLERİNİN TASHİHİ

Özü : Gayrimenkullerdeki hadlerin halen sınırlarda bulunan komşu gayrimenkullerin sahiplerine göre tashihi yolundaki dâvanın kabulü lâzımdır.

M. K. 935.

Dâvacı, gayrimenkullerindeki hadlerin halen sınırlarda bulunan gayrimenkul sahiplerine göre tashihini istemiş ve komşu gayrimenkullerin mâliklerini dahi dâvasında hasım göstermiş ve mahkeme kararı mevcut olmadıkça bu kabil değişikliklerin Tapu İdaresince yapılmasına Medenî kanun hükümleri mani bulunmuş olmasına göre varit olmıyan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan ısrar kararının onanmasına 13/11/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 1/98, 96).

BOŞANMA — SALÂHIYETLİ MAHKEME

Özü : Karı, M. K. 162 nci maddesi mucibince ayrı yaşamakta hakkı olduğuna dair mahkemeden karar almadıkça kocanın ikametgâhına tabidir. Salâhiyet itirazının tetkikinde 136 nci madde ile birlikte 21 nci maddenin de gözönünde bulundurulması gerekir.

M. K. 21, 136, 162.

Dâvacı : Kocasının kendisini döğüp evden koğması üzerine Adana Emniyet makamları delâletiyle İstanbul'a Ana ve babası nezdine geldiğinden ve bu suretle müstakil ikametgâh ittihazına mecbur olduğundan bahisle Kadıköy asliye hukuk mahkemesinde kocası aleyhine açdığı boşanma dâvasının muhakemesi sırasında dâvalı kendisinin Adanada ikamet ettiğinden ve Adana nüfusuna kayıtlı bulunduğundan bahsiyle salâhiyet itirazında bulunmuştur. Dâvacının dâva dilekçesinde müstakil ikametgâh ittihazına mecbur kaldığını bildirmiş olması, bunun sebepleri üzerinde tahkikat icrasına ve bu sebeplerin tahakkuku halinde de salâhiyet itirazının reddine hüküm verilmesine sebep teşkil etmez. Medenî kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrası mucibince kocanın ikametgâhı, karının da ikametgâhıdır. Aynı maddenin ikinci fıkrasında ise, ancak kocasından ayrı yaşamağa mezun olan kadının kendisine ayrı bir ikametgâh ittihaz edebileceği belirtilmiştir. Boşanma dâvalarında salâhiyetli mahkeme, medenî kanununun 136 inci madesi mucibince dâvacının ikametgâhı mahkemesidir. Dâvacı ayrı yaşamağa mezun bulunmamış ve Medenî kanununun 21 inci madesi mucibince ikametgâhı da kocasının ikametgâhından ibaret bulunmuş olmasına göre dâvanın rüyetine kocanın ikamet etmekte bulunduğu Adana asliye mahkemesi hâkimi salâhiyetlidir. Dâvacı, ayrı yaşamak hakkını haiz bulunduğuna dair salâhiyetli merciden karar istihsal etmedikce, ileri sürdüğü bazı vakıalara dayanarak ayrı ikametgâh ittihazına mecbur kaldığından bahisle, kocasının ve dolayısıyla kendisinin kanunî ikametgâhı olmıyan bir mahal mahkemesinde boşanma dâvası ikame edemez. Varit olmıyan temyiz itirazlarının reddiyle, salâhiyet itirazını kabul eden ve usul ve kanun hükümlerine uygun bulunan ısrar kararının onanmasına 18/12/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(H. G. K. 2/27, 60).

HAK DÜŞÜMÜ — ŞÜFA İŞTİRAK HALİNİN MÜŞTEREK MÜLKİYETE KALBI

Özü : Şüfa dâvası iştirak halinin mevcut olduğu bir sırada açılarak hak düşümü müddeti bñlenmiş ve dâvanın devamı sırasında iştirak halî müşterek mülkiyete kalbedilmiş olduğuna göre dâvaya bakılmak gerekir. Diğer şeriklerin muvafakatını almak mecburiyeti yoktur.

M. K. 630, 631, 659.

Dâvacı, iştirak halinin mevcut olduğu bir sırada şuf'a dâvasını açarak sukutu hak müddetinin önlenmiş ve dâvanın devamı sırasında iştirak halinin müşterek mülkiyete kalbedilmesi sebebiyle diğer şeriklerin muvafakatını istihsal etmek mecburiyeti bertaraf edilmiş olmasına göre varit olan

özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşünce ile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 8/1/1958 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. 6/4, 1).

MUVAZAA — GABİN

Özü : Muvazaa iddiası türlü sebeplerle akdin yolduğunu, Gabin iddiası ise bir akdin mevcut olduğunu ve fakat bunun malûl bulunduğunu ileri sürmektir.

Bir dâvada yekdiğerinin tamamiyle zıddı olan iki hukukî sebebe dayanılmaz. Dâvacı bu iki hukukî sebepten birini tercih etmek mecburiyetindedir.

B. K. 18, 21.

Dâvacı vekili dâvasında muvazaa ve gabine istinat etmiş ve ilk oturumda da her iki sebebe dayandığını tekrar eylemiştir. Muvazaa iddiası, türlü sebeplerle akdin mağumiyeti iddiasıdır. Gabin iddiasında bulunan kimse ise, bir akdin mevcut olduğunu ve fakat bunun malûl bulunduğunu ileri sürüyor demektir. Bir dâvada yekdiğerinin tamamiyle zıddı olan iki hukukî sebebe dayanılmaz. Bu itibarla mahkemece ittihaz edilecek ara kararıyla bu iki hukukî sebepten birisini tercih etmesi hususu dâvacı vekiline bildirilmek ve hasıl olacak durum uyarınca dâvaya devam olunmak ve bu itibarla varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşünce ile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 20/11/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 2/59, 56).

MÜTERAFİK KUSUR

Özü : Hâkimin müterafik kusurun mevcut olup olmadığını resen nazara alıp subutü halinde zarar ve ziyan miktarını karşılayacak tazminat miktarını tenkis etmesi gerektir.

B. K. 44, 55.

Dâvalı 19/10/1955 tarihli layihasında müterafik kusurun tesbitini istemiş ve dâvacı tarafından bu isteme karşı her hangi bir itirazda bulunulmamıştır. Kaldiki : borçlar kanununun 44 ncü maddesinin birinci fıkrası mucibince hâkimin müterafik kusurun mevcut olup olmadığını resen nazara alıp inceleme yapması ve müterafik kusurun mevcudiyetinin sübutu halinde zarar ve ziyan miktarını karşılayacak tazminat miktarını tenkis

etmesi iktiza eder bu itibarla varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşüncelerle ve müterafik kusur mevzuuna her hangi bir suretle temas etmeyen bilirkişi raporuna istinaden dâvalının yüzde yüz kusurlu olduğunun anlaşıldığından bahsile evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 25/12/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 4/100, 95).

ÖLÜNCEYE KADAR BAKMA AKDİ — ŞEKİL NOKSANI

Özü : Bakma akdinin şekil noksanlığı yönünden iptalini varisin dâva etmesi hakkın suiistimali olarak tavsif edilemez.

M. K. 2, B. K. 11, 507.

Dâvacı, murisi ile dâvalı arasında yapılmış bulunan ölünceye kadar bakma akdinin şekil noksanı bakımından iptaline karar verilmesini istemiştir. Mukavelenin tanzim edildiği tarih ile âkitlerden murisin ölümü tarihi arasından sekiz günlük kısa bir müddet geçmiş bulunmaktadır. Murisin hasta olarak geçirdiği bu kısa müddet içinde akdin şekle uygun bulunmadığından bahisle iptalini talep ve dâva etmesi düşünülemez. Dâvacı varisin bu suretle dâva hakkını kullanmasını ve şekil noksanlığını ileri sürerek akdin iptalini istemesini, hakkın suiistimali olarak tavsif etmek doğru değildir. İsrar kararı bu itibarla varit görülmüştür. Temyiz itirazlarının reddiyle işin esası hakkında gerekli inceleme yapılmak üzere evrakın temyiz mahkemesi ikinci hukuk dairesine tevdiine 18/12/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 2/67, 65).

MERA — TAHSİS

Özü : Mera dâvalarında köyün sonradan kurulmuş olup olmadığının tahkiki, köy yeni kurulmuş ise kudutnamesinin tatbiki icap eder. Başka köylere muhassas mera bu yeni köyün hududu içinde kaldığı anlaşılırsa köy kanununun muaddel 6 ncı maddesine göre dâvacı köyün ihtilâflı yerde bir haklı doğmuş olabilir.

Köy kanunu 6.

Şahitler münazaalı yerin mer'a olduğunu söylemişlerdir. Dosya mündericatından dâvacı köyün sonradan ihdas edilmiş olduğu intibai hasıl olmaktadır. Köyün muhdes olup olmadığı hususunun gereği veçhile tahkik ve tesbitinden sonra; evvelce başka köylere ait mer'anın kısmen veya tamamen bu köy dahilinde kalıp kalmadığı köy hududnamesinin tatbiki

ile tayin olunmak ve münazaalı yerin bu mer'a içine girip girmediği bu dâvaya hasren mahallinde yapılacak bir keşifle belirtmek ve köy kanununun muaddel altıncı maddesi hükmü gözönünde bulundurulmak icap ve bu hususlara işaret eden özel daire bozma ilâmına uyulmak iktiza ederken aksine yazılı düşünce ile ve başka bir arazi parçası için ayrı bir düvada yapılan keşif neticesine istinat olunmak suretiyle evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 25/12/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 1/115, 111) ve yine Y. H. G. K. 27/11/1957

ALACAK SENEDİ — İCRA TAKİBİ — FAİZİN BAŞLANGICI

Özü : Vâdeyi ihtiva eden adi senetler icraya konulduğu ve takip zaptında da mutlak faiz talebedildiği takdirde - vâde tarihi nazarı itibare alınmadan - faizin, takip tarihinden itibaren hesap edilmesi lâzım gelir.

B. K. 101.

Vâdeyi ihtiva eden adi senetler icraya vazolunup takip zaptında mutlak surette faiz talep edildiği takdirde faizin vâde tarihinden mi, yoksa takip talebi tarihinden mi, hesap edilmesi lâzımgeleceği hususunda İcra ve İflâs Dairesi kararları arasında mübâyenet bulunduğundan bahisle keyfiyet içtihadı birleştirme hukuk kısmı umumî heyetine sevk edilmiş olmakla yapılan müzakere sonunda aşağıdaki karar verilmiştir.

Borç taahhüdünü ihtiva eden adi senetler ya vâdeyi ihtiva edey yahut da vâdesiz bulunur. Vâdeyi ihtiva ettiği takdirde alacaklı takip zaptında vâde tarihinden itibaren faiz talebinde bulunursa Borçlar Kanununun 101 inci maddesi uyarınca borcun ifa edileceği gün evvelce mütefikan tayin edilmiş olduğundan vâdesinde borcunu ödemiye borçlu mütemerrit sayılacağı cihetle faizin vâde tarihinden itibaren hesab edilmesi iktiza eder. Vâde tayin edilmeyip de borçluya ihbar yapıldığı halde borç ödenmezse yine ihbarda tesbit edilen bünün hitamından itibaren faiz yürütülmesi lâzımgelir. Şayet alacaklı vâde tarihinden itibaren faiz isteğini takip zaptında açıkça beyan etmeyip de mutlak surette faiz talebetmiş ise faizin takip tarihinden itibaren hesab edilmesi zaruridir. Vâde ve ihbar tarihleri'nin gidilemez. Senette vâde yoksa takip tarihinden itibaren faiz hesab edileceği tabiidir.

Binaenaleyh; senette vâde olup da borç vâdenin veya ihbar vukubulupda tesbit edilen günün hitamında ödenmediği ve alacaklı da takip zaptında vâdenin veya ihbarda tayin edilen günün hitamından itibaren faiz istediği takdirde mezkûr tarihlerden itibaren, takip zaptında vâde ve ihbar tarihlerinden bahsetmeyip de mutlak surette faiz talebedilirse

takip tarihinden itibaren faiz hesabedilmesi lâzımgeleneğine ve icra ve iflâs dairesinin son içtihadının doğru olduğuna ittifakla 11/12/1957 tarihinde karar verildi.

(Y. İctihat Bir. K. E. 17 K. 29).

ORMAN İSTİMLÂKİ

Özü : Bir emek sarfiyle henüz ihraz edilmemiş bulunan devrik ve enkaz gibi orman mahsulleri de istimplâkin mevzuu içinde kalmak gerekir.

4785 Sayılı kanun.

Orman, ihtiva ettiği bütün unsurlarla küll olarak bir serveti ihtiva eder orman içindeki enkaz ve devrikler kaim ağaçlarla birlikte bu servete dahil bulunmaktadır. Bu itibarla bir emek sarfiyle henüz ihraz edilmemiş bulunan devrik ve enkaz gibi orman mahsulleri de istimplâkin mevzuu içinde kalmak icabeder. Dâvacıların devriklerle enkazı istimplâk tarihinden evvel usulüne tevfiikan, para ve emek sarfiyle bir yere depo etmek suretiyle ihraz eyledikleri de isbat edilmemiştir. Bu itibarla varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzım gelirken aksine yazılı düşüncelerle evvelki hükmünde ısrar edilmesi yolsuz bulunduğundan son hükmün dahi bozulmasına 13/11/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 4/52, 74).

ORMAN SUÇU — AF — ŞUMULÜ

Özü : Orman suçlarının affına dair olan 6385 sayılı kanun hükümlerine göre 4 M³ mamul keresteyi geçmeyen orman suçlarında takibat icrası lâzım gelmez ise de bu miktarı aşan hallerde suç mevzuu kerestenin tamamı üzerinden takibat yapılması lâzım gelir.

Orman suçlarından mütevellit tazminatın terkinine dair olan 6385 sayılı kanunun ikinci maddesinde mevzuu 20 kental odun veya kömür veyahut dört metre küp gayrimamul keresteyi geçmeyen orman suçlarından dolayı takibat yapılamıyacağı ve verilen cezaların infaz edilemeyeceği yazılı olup Temyiz İcra ve İflâs Dairesi bu hususa taallük eden 9/4/1956 tarihli kararında (Ceza ilâmında miktarı tâyin edilen ağaçlar bedelinin dört metre küp gayrimamul kereste karşılığı teşkil eden paranın tenzilinden sonra geri kalan kısmın hakkında icranın devamı cihetine gidilmesi iktiza) ettirdiğinden bahisle işlenen suç dört merte küpten fazla olursa fazlası hakkında takibat yapıp dört metreye kadar olan kısmın terkini lâzım geleceği mütalâasında bulunmuştur. Üçüncü Hukuk Dairesi

27/9/1956 tarihli kararında ise (Gayrimamul kerestenin dört metre küpü tecavüz ettiği anlaşılmasına göre hadisenin 6385 sayılı Af Kanununun şümulü dışında olduğu gönönünde tutularak 5,243 metre küp emvalin tamamının rayiç bedeline hükmedilmesi icap) edeceği mülâhaza olunmuştur.

Her iki ilâm arasında mübâyenet açık olduğundan keyfiyet yüksek tevhidî içtihat heyetine sevk edilmiş olmakla yapılan müzakere sonunda aşağıdaki karar verilmiştir:

Her iki ilâm arasında mübâyenet açık olduğundan keyfiyet yüksek tevhidî içtihat heyetine sevk edilmiş olmakla yapılan müzakere sonunda aşağıdaki karar verilmiştir.

6385 sayılı kanunda efaîlîn vehamet ve zararın ehemmiyeti nazara alınarak failin afdan istifade edip edemeyeceği hususu derpiş edilmiştir. Vazı kanun dört metre küpe kadar olan suçları o kadar vahim telakki etmiyerek affetmekte ise de; işlenen suç bundan fazla olduğu takdirde afdan istifade ettirmek istememektedir. Miktarın fazlalığı suçun vehametini artırdığı gibi failin kasdındaki fenalık derecesini de gösterdiğinden zararın tamamı afdan hariç tutulmuştur. İcra ve İflâs Dairesinin maznunun lehine gitmek esas kaidesinden mülhem olduğu anlaşılakta ise de; bu mülâhaza vazı kanunun maksadına uygun düşmez.

Binaenaleyh : 6385 sayılı Orman Suçlarının Affına dair olan Kanun hükmüne göre mevzuu dört metre küp mamul keresteyi geçmiyen orman suçlarından dolayı maznun hakkında takibat yapılamıyacağı gibi cezalar da infaz edilemezse de, işlenen suç mevzuu bu miktarı geçtiği takdirde tamamı üzerinden takibat icrası lâzım geleceğine ve Üçüncü Hukuk Dairesi kararının kanuna uygun olduğuna 4/12/1957 tarihinde üçte iki ekseriyetle karar verildi.

(Y. İctihat Bir. H. G. K. E. 18, K. 27)

ZİLYETLİK

Özü : Firari ve mutegayyip eşhastan metrük tapuda kayıtlı bulunmayan ve hazinece usulü dairesinde el konulmamış olan gayrimenkul hakkında Medenî Kanunun 639 uncu maddesinin birinci fıkrasının hükmünün zilyet lehine tatbik olunacağı hakkında :

Mütegayyip eşhastan metrük tapuda kayıtlı bulunmayan gayrimenkulün Kanunu Medeninin 639 uncu maddesinin birinci fıkrası mucibince zilyetlikle iktisabının mümkün olup olmadığı hususunda Temyiz Mahkemesi Hukuk Heyeti Umumiyesinin 29/12/1954 tarih E. 1/173, K. 163 sayılı ve Birinci Hukuk Dairesinin 27/1/1955 tarih E. 399, K. 437 sayılı ilâmlarıyla yedinci hukuk dairesinin 5/6/1956 tarih E. 205, K. 6490 sa-

yılı ilâmı arasında içtihad ihtilâfı bulunduğundan bahisle ihtilâfın tevhidî içtihad yoluyla halli Kocaeli Asliye Birinci Hukuk Hâkimliği tarafından istenmiş ve dosya Birinci Reislikçe Temyiz Mahkemesi Tevhidi İçtihad Büyük Heyetine tevdi edilmiş olmakla iş görüşülüp düşünüldü :

Neticede;

Temyiz Mahkemesi Birinci Hukuk Dairesinin ilâmında; tapuda kayıtlı olmıyan ihtilâflı gayrimenkulün ermeni aslından mütegayyip ve firari şahıstan hazineye intikal etmiş olduğu belirtildikten sonra 1331 tarihli kanun mucibince bu nev'i gayrimenkuller hasbel kanun hazineye intikal etmiş olup tapuda kayıtlı addedilmek lâzımgeldiği ve bu sebeple Medenî Kanununun 639 uncu maddesi mucibince iktisap olunamayacağı hukuk heyeti umumiyesi ilâmında dahi; mübadeleye tabi rum'ardan metrûk ve tapuda kayıtlı olmıyan gayrimenkulün hasbelkanun hazineye intikal ettiği ve Medeni Kanununun 639 uncu maddesine istinaden iktisabı mümkün bu'unmadığı içtihad edilmiş ve bu suretle tapuda kayıtlı olmıyan ve fakat mütegayyip eşhastan metrûk gayrimenkullerin zilyetlikle iktisabedilemeyeceği mutlak şekilde kabul olunmuş iken Yedinci Hukuk Dairesinin ilâmında tapuda mütegayyip şahıs veya hazine adına kayıtlı olmadıkça gayrimenkulün Medeni Kanununun 639 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince zaman aşımı süresince zilyetlikle iktisabı mümkün olabileceği ve çünkü o yoldaki iktisabı ancak tapu kaydının önleyebileceği, 146 numaralı tefsirin zilyetlikle iktisabı alâkadar etmediği, 27/1/1954 tarih 2/8 sayılı tevhidi içtihad kararının mütegayyip şahıs uhdesinde kayıtlı gayrimenkullere ait ve munhasır bulunduğu içtihad edilmiş ve bu suretle tapuda kayıtlı olmıyan gayrimenkulün mücerred mütegayyip şahıstan metrûk olması halinin zilyetlikle iktisabına mâni olamayacağı düşünülmüştür. İşbu ilâm'lar arasında içtihad ihtilâfı bulunduğu üçte ikiyi geçen ekseriyetle kabul edildikten sonra işin esasına geçildi :

Bir gayrimenkule iktisap zaman aşımı süresince zilyet bulunan şahsın Kanuni Medeninun 639 uncu maddesinin birinci fıkrasından faydalanmasını gayrimenkulün tapu kütüğünde mukayyet bu'unması hali önleyebilir. Hususî mülkiyet şeklinde tasarruf ve iktisabı mümkün olan gayrimenkul hakkında, tapuda kayıtlı bulunmadıkça yahut hususî bir kanunun istisnai hükmünün o gayrimenkul hakkında tatbik edilmiş olması veya Lozan Muahedesi hükümleriyle teyit edilen hazinece daha önce yapılan el koyma muameleleri dolayısıyla tapusuz gayrimenkullerdeki iktisap müruzuramanı hükmü bertaraf edilmedikçe, zilyetlikle iktisap hükümleri zilyet lehine tatbik edilebilir. Mütegayyip veya ahar mahalle nakledilen şahıslardan metrûk gayrimenkul için mübadele ve tefviz iş'lerinin kesin tasfiyesi hakkındaki 4796 sayılı kanununun 8 inci maddesiyle ilga edilmiş olan 28

Mayıs 1928 tarih ve 1331 sayılı kanun ile bu kanunun 7 nci maddesini tefsir eden 146 numaralı Büyük Millet Meclisi tefsir kararının ve 13 Eylül 1331 ve 14/4/1939 tarih ve 333 sayılı kanunların nazara alınması ve malik gibi zilyetlik şartının bertaraf edilebilmesi, o gayrimenkule hazinece usulü dairesinde el konulmuş olmasına bağlıdır. Gerçekten, hazinenin daha önce mahsus kanun hükümlerince el kaymış olduğu gayrimenkul hakkında, tapuya hiç kayıtlı olmasa bile, tapusuz gayrimenkullerin zilyetlikle iktisabı hakkındaki hükümler tatbik edilemez. Bu itibarla tapuda kayıtlı olmıyan gayrimenkulün mücerred firarî ve mütegayyip ve ahar mahalle nakledilen şahısdan metrük bulunmuş olması, o gayrimenkul hakkında zilyet lehine Kanunu Medenin 639 uncu maddesinin birinci fıkrası hükmünün tatbikına mutlak şekilde engel olamaz. Bu sebeplere binaen, firari ve mütegayyip eşhasa ait olupda tapuda kayıtlı bulunmıyan ve hazinece usulü dairesinde el konmamış olan gayrimenkul hakkında Kanuni Medenin 639 uncu maddesinin birinci fıkrası hükmünün zilyet lehine tatbik olunacağına mevcudun ittifakı ile 19/6/1957 tarihinde karar verildi.

(Y. İç. Birleştirme Büyük Heyeti 19/6/1957 gün ve E. 6, K. 24).

KİRA BAŞLANGICININ İSBATI

Özü : Kiracının mecura hangi tarihte girdiğinin isbatı için dâvacıya imkân verilmek ve bu meyanda kiracıların elektrik ve havagazı idaresiyle hangi tarihte mukavele yaptıkları araştırılmak ve ona göre dâvanın zamanında açılıp açılmadığını tayin etmek gerekir. Kira müddetinin gayri muayyen olduğunun kabulü ile borçlar kanununun 262 nci maddesine göre dâvacıya muhtariyet tanımak da 6570 sayılı kanun hükümlerine muhaliftir.

6570/11, B. K. 262.

16/10/1951 tarihli mukavelenamenin dâvalılarla veya murisleriyle irtibatı bulunduğu dâvacı tarafından isbat edilememiş ise de; Dâvalıların murisinin mecura hangi tarihte girmiş olduğunun isbatı için dâvacıya imkân verilmek ve bu meyanda elektrik ve havagazı idaresi ile müstecirlerin hangi tarihte mukavele yaptıkları araştırılmak ve dâvanın zamanında açılıp açılmadığına göre tayin olunmak lâzım gelir. Diğer taraftan kira müddetinin gayri muayyen olduğunun kabulü ile borçlar kanununun 262 inci maddesi hükümleri uyarınca muamele yapılması zimmında dâvacıya muhtariyet tanımak da 6570 sayılı kanun hükümlerine muhaliftir. Bu sebeplerle varit olan özel daire bozma ilâmına uyulmak lâzımgeirken aksine yazılı düşüncelerle evvelki hükümde ısrar edilmesi yolsuz olduğundan son hükmün dahi bozulmasına 22/1/1958 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 6/14, 12).

KISMI İHTİYAÇ SEBEBİYLE KISMEN TAHLİYE

Özü : Gerek mesken, gerek işyerine kısmen ihtiyaç kısmen tahliye sebebi olabilir. Kira akdinin bir kül halinde bozulabileceği kabul edilerek kiracının kiralanmış yerin tamamından çıkarılmasına karar verilmesi kanuna aykırıdır.

6570 sayılı kanun Mad. 7 F. 1. D. bendi.

Gayrimenkul kiralari hakkında 6570 sayılı kanun hükümlerince ve kiraya verenin ihtiyacı sebebiyle boşaltılması istenilebilecek kiralanmış binalarin ancak bir kısmından kiracının çıkarılması mümkün olup olmayacağı, üzerinde önemle durulması gerekli bir mes'eledir. Gayrimenkul kiralari hakkındaki kanun, her şeyden önce kiracıların menfaatlerini korumak üzere kabul edilmiş bir kanundur ve fakat bundaki kiracı çıkartma hükümleri, bir takım kayıt ve şartlar altında kiraya verenler lehine kabul edilmiştir. Kanunların manalandırılmasında esas, zıd menfaatleri uzlaştıracak hal şekillerinin bulunmasıdır. İhtiyaç sebebiyle kiracının çıkartılması, kiraya verenin kiralanmış yer üzerindeki ihtiyacını karşılamak maksadiyle kabul edilmiş olunca, bu ihtiyacın kiraya verilen binanın bir kısmıyla karşılanabileceğinin sabit olması ve geri kalan kısımda oturmağa kiracının rıza göstermiş olduğunu hâkimin sorması üzerine veyahut kendiliğinden dâvalı tarafca bildirilmesi şartıyla binanın bir kısmının boşaltılmasına karar verilmek doğru olur. Çünkü böylece tarafların zıt menfaatleri kiraya vereni ihtiyacının karşılanması neticesinde memnun edecek ve kiracı için dahi en az zararlı olacak bir şekilde uzlaştırılmış bulunur. Yalnız halin hususiyetleri dolayısıyla bu hal şeklinin kiraya verenin ihtiyaçlarını gereği gibi karşılayamaması durumunda meselâ ev sahibi ile kiracının aynı apartman dairesinde beraberce oturmaları gibi kiraya veren için çok külfetli sayılabilecek durumlarda) bittabi bu esas tatbik olunamaz. Binanın geri kalan kısmını ne kadar bir kira karşılığında kiraya verileceği sorusu ise, şüphesiz, kira kanununun hükümleri gözönünde tutularak cevaplandırılabilir. Kanunun ruhuna tamamiyle uygun olan bu hal şekli, hadise-mizde tatbiki gerekli 6570 sayılı kanunun 7 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendindeki açık hükme dahi uygundur. Gerçekten, bu bendde aynen (gayrimenkulü medeni kanunu hükümlerine göre iktisap eden kimse, kendisi veya eşi veya çocukları için tamamen veya kısmen mesken olarak ve yine kendisi veya eşi veya çocukları için bir meslek veya san'atın bizzat icrası maksadiyle iş yeri olarak kullanma ihtiyacında ise iktisap tarihinden itibaren bir ay zarfında kiracıyı keyfiyetten ihtarname ile haberdar etmek şartıyla altı ay sonra) kiracı çıkartma dâvasının açılabilceği yazılıdır. Böylece, kısmen ihtiyaj halinin gerek mesken ihtiyacında,

gerekse işyeri ihtiyacında kısmen çıkartma sebebi olabileceği anlaşılmaktadır. Mahkemece bu hukukî esaslar gözönünde tutulmaksızın kira akdinin ancak bir kül halinde bozulabileceği kabul edilerek kiracının kiralanmış yerin tamamından çıkarılmasına karar verilmiş olması kanuna aykırıdır. Mahkemenin birinci bend uyarınca muameleyi tamamlayarak dâvacının tesbit ettikten sonra, dâvacının yapacağı iş bakımından gayrimenkulden nerelerin boşatılması gerekeceğini incelemesi ve bu incelemenin neticesinde dâvacının muhtaç olduğu subut bulacak yerlerden kiracının çıkarılmasına karar vermesi gerektir ve dâvalı kiracının temyiz itirazları bu bakımdan yerindedir.

Netice : Yerinde bulunan itirazların kabuliyle ısrar kararının yukarıda gösterilen sebeplerden ve usulün 429 uncu maddesi hükmünce bozulmasına 18/12/1957 tarihinde bozmada ittifak ve sebebinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 6/75, 71).

İCRA İNKÂR TAZMİNATI

Özü : İcra inkar tazminatının kanuna konulmasından maksat borçlunun inkar yoluna sapmasını önlemektir. Borçlunun ilâmsız takip sırasında ödeme emrine itiraz etmiş olması bu tazminatın hükmü için kâfi olup borçlunun suiniyetle itiraz etmiş olması veya icra hâkimliğince itirazın kaldırılması mümkün gibi bir şarta ihtiyaç yoktur.

İC, ve İflâs K. 67.

İcra ve İflâs Kanununun 67 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünce icra tazminatına hükmedilebilmesi için borçlunun ilâmsız takip sırasında ödeme emrine itiraz etmesi ve alacaklının İcra Hâkimliğine baş vurmadan alacağını mahkemede dâva ederek dâvada haklı çıkması kanunî şartlardan olup itiraz da bulunan borçlunun kötü niyetle itiraz etmiş bulunması kanunî şartlardan değildir. Nitekim, aynı madde hükmünce ancak itirazda bulunan kimsenin veli veya vasi olması hallerindedir ki, itiraz edenin kötü niyeti icra tazminatının kanunî şartlarından sayılmıştır. İcra tazminatının kanuna konulmasından maksat, borçlunun inkâr yoluna sapmasını önlemektir. Kanunun lâfzı ve hükmün gayesi beraberce gözönünde tutulduğu takdirde, inkâr tazminatlarının hükmedilebilmesi için alacağın senede bağlanmış olması veyahut itirazın kaldırılmasının istenilmiş olduğu takdirde icra hâkimliğince icra ve iflâs kanununun 68 inci maddesi hükmünce itirazın kaldırılmasına karar verilmesinin mümkün bulunması gibi bir şarta ihtiyaç bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu sebeplerle inkâr tazminatına hükmedilmiş olması kanuna uygun ve temyiz itirazları yersizdir.

Netice : Yersiz görülen itirazların reddiyle temyiz olunan ısrar kararının tasdikine 13/11/1957 tarihinde ekseriyetle karar verildi.

(Y. H. G. K. 3/50, 49).

TASDIKSIZ YOKLAMA KAYITLARI

Özü : 1291 tarihli kaydı muhtevi defterin tasdikli olmadığına göre bu gibi tasdiksiz yoklama kayıtları tapu hüküm ve kuvvetini haiz değildir.

Dâvacıların dayandıkları 1291 tarihli kaydı muhtevi defterin tasdikli olmadığı tapu idaresinden bildirilmiş ve tasdiksiz yoklama kayıtları tapu hüküm ve kuvvetini haiz bulunmamış ve zilyetliğinde dâvalılarda olduğu kesin surette tesbit edilmiş olmasına göre dâvacılar vekilinin varit olmayan temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan ısrara müteallik hükmün onanmasına 11/12/1957 tarihinde ittifakla karar verildi.

(Y. H. G. K. 1/109, 105).